

Envision 4.7 -konferenssin suositus: Kestävän kehityksen tavoitteeseen 4.7 liittyvät indikaattorit

Miksi kestävän kehityksen tavoitetta 4.7 on mitattava?

Kestävän kehityksen tavoite 4.7 tuo kasvatukseen ja koulutukseen sosioemotionaalisen ja käyttäytymistä koskevan kulottuvuuden sekä huomioi ne elämänkaaren mittaisena asiana myös muissa kuin formaalin koulutuksen ympäristöissä. Tavoite siis ilmentää Agenda 2030:n transformatiivista luonnetta ja yhdistää kasvatuksen ja koulutuksen tiukasti muihin kestävän kehityksen tavoitteisiin.

Envision 4.7 -tiekartta toteaa, että tavoitteen 4.7 toteutumisen seuranta on tärkeää kestävän kehityksen tavoite 4:n toteutumisen näkökulmasta, kaikille avoimen ja tasa-arvoisen koulutuksen sekä elinikäisten oppimismahdollisuuksien kannalta ja myös Agenda 2030:n luonteen ymmärtämisen näkökulmasta. Tavoitteen 4.7 toteutumisen mittaaminen on kuitenkin osoittautunut vaikeaksi.

Syynä on tavoitteen monitahoisuus – käsite ”kestävä kehitys” määritetään mitä moninaisimmin tavoin eri aloilla, ja käsitteen tulkintaan vaikuttaa myös kestävän kehityksen toteuttamisympäristö, joka voi olla maailmanlaajuinen, kansallinen vai paikallinen. Bridge 47 tunnistaa, että tästä aiheutuu useita erilaisia käsitteitä siitä, mitä tavoitteen saavuttamiseksi on tehtävä, sekä määrällisestä että laadullisesta näkökulmasta.

Maailmanlaajuinen indikaattorijärjestelmä sisältää indikaattorin 4.7.1, joka mittaa, missä määrin globaali kansalaiskasvatus (GCED) ja kestävän kehityksen kasvatus (ESD) on tuotu osaksi valtavirtaa kansallisissa käytännöissä, opetus suunnitelmissa, opettajakoulutuksessa ja oppilaiden arvioinnissa. Indikaattorin monitasoisuudesta huolimatta se mittaa pääasiassa, vaikkakaan ei yksinomaan, formaalia koulutusjärjestelmää. Bridge 47:n näkemyksen mukaan tavoitteen 4.7 transformatiivisen luonteen asianmukainen mittaaminen edellyttää non-formaalin, informaalin ja elinikäisen oppimisen täysimääräistä tunnustamista.

TARGET 4.7

Varmistaa vuoteen 2030 mennessä, että kaikki oppijat saavat kestävän kehityksen edistämiseen tarvittavat tiedot ja taidot esimerkiksi kestävästä kehityksestä ja kestäviä elämäntapoja, ihmisoikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa, rauhan ja väkivallattomuuden kulttuurin edistämistä, maailmankansalaisuutta, kulttuurien monimuotoisuuden sekä kulttuurin osuutta kestävässä kehityksessä arvostavan koulutuksen kautta

Miten EU voi asiaankuuluvalla ja riittävällä tavalla mitata edistymistä?

Agenda 2030:n hyväksymisen myötä ilmeni tarve monitasoiselle ja monikäyttöiselle seurantakehykselle, jossa on kansallinen, alueellinen, maailmanlaajuinen ja alakohtainen taso. Tällainen urauurtava lähestymistapa edellyttää, että toimijat kaikilla tasoilla keräävät uutta tietoa innovatiivisilla ja yhdenmukaisilla tavoilla, jotka ovat yhteneväiset maailmanlaajuisten ohjeistuksen kanssa.

EU on reagoinut tähän kehittämällä EU:n kestävän kehityksen tavoitteiden indikaattorijoukon, joka sisältää 100 indikaattoria kaikkien 17 kestävän kehityksen tavoitteen mittaamiseen. Osa kestävän kehityksen tavoite 4:ää seuraavista indikaattoreista liittyy eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategiaan puitteisiin (ET 2020), joka keskittyy nuorisoon ja elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien lisäämiseen. Tällä hetkellä ET 2020 ei sisällä mitään tavoitetta 4.7 mittaavaa indikaattoria.

EU:n edistyminen kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa julkaistaan vuosittain EU:n kestävän kehityksen tavoitteiden seurantaraportissa. EU:n yhdistelmäindikaattoreiden ja mittaristojen osaamiskeskus (COIN) tukee tätä työtä kehittämällä ja tutkimalla yhdistelmäindikaattoreita. EU:n kestävän kehityksen tavoitteiden indikaattorijoukko arvioidaan vuosittain, jotta uusista tietolähteistä peräisin olevat indikaattorit saadaan integroitua EU:n politiikan painopisteisiin. Kestävän kehityksen tavoitteiden seuranta on sisällytetty eurooppalaisen ohjauksen maaraaportteihin vuodesta 2020 alkaen, mikä antaa Euroopan komissiolle mahdollisuuden suositella tavoitetta 4.7 koskevien indikaattoreiden käyttöönottoa EU:n jäsenvaltioissa.

Bridge 47:n näkemyksen mukaan EU:n toiminnan painopisteet vuosille 2019–2024 antavat EU:lle mahdollisuuden sitoutua seuraamaan kasvatuksen ja koulutuksen kaikkien muotojen kykyä ottaa kansalaiset mukaan maailmanlaajuisten ongelmien ja haasteiden ratkaisemiseen.

¹Tavoite 4.7 yhdistyy erityisesti tavoitteisiin 12.8 ”Tietoisuus kestävästä kehityksestä ja luontoa suosivista elämäntavoista” ja 13.3 ”Ilmastonmuutoksen hidastamiseen, sopeutumiseen, vaikutusten lievittämiseen ja ennakkoarvoituksiin liittyvä koulutus, tietämyksen lisääminen sekä kansalaisten ja instituutioiden valmiudet”.

²Indikaattori 4.7.1: Laajuus, jolla (i) globaali kansalaiskasvatus ja (ii) kestävän kehityksen kasvatus, mukaan lukien sukupuolten tasa-arvo ja ihmisoikeudet, on tuotu osaksi valtavirtaa kaikilla (a) kansallisen koulutuspolitiikan, (b) opetus suunnitelmien, (c) opettajakoulutuksen ja (d) oppilaiden arvioinnin tasoilla.

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma

Jotta EU voisi onnistuneesti muuntautua runsashiilisestä vähähiiliseksi taloudeksi ja parantaa samalla kansalaisten elämänlaatua, on erittäin tärkeää varmistaa, että jokaiselle yksilölle rakentuu valmiuksia osallistua yhteistyössä systeemisen muutoksen aikaansaamiseen. Yksikään EU:n kestävän kehityksen tavoitteita seuraavista 100 indikaattorista ei mittaa muutoksia ympäristönsuojelua ja vastuullista kuluttamista edistävässä kasvatuksessa eikä liity tavoitteisiin 4.7, 12.8 tai 13.3. Tätä ajattelutavan muutosta pitäisi seurata asianmukaisesti, jotta tavoitteisiin tähtäävää työtä voitaisiin arvioida.

Euroopan digitaalinen valmius

EU:n sitoutuminen varmistamaan, että digitalisaatio palvelee sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristöön liittyviä tarpeita ja noudattaa kaikessa kestävän kehityksen periaatteita, edellyttää uudenlaista osaamista ja valmiuksia. Digitaalisten taitojen puitekehys³ on kehittänyt indikaattorin, joka liittyy pääasiassa kansalaisten tietotekniikan käytön määrään. Tätä indikaattoria voidaan kuitenkin käyttää lähtökohtana digitaalisessa yhteiskunnassa tapahtuvan transformatiivisen muutoksen mittaamiseen.

Ihmisten hyväksi toimiva talous

Jotta kaikilla eurooppalaisilla olisi yhtäläiset mahdollisuudet elämässään, EU:n sosiaalisen strategian on otettava mukaan kaikki kansalaiset aktiivisina toimijoina määrittelemään, miten kansalaisten oikeuksista tulee todellisuutta. Tähän liittyvät aloitteet, kuten Euroopan sosiaalirahasto, ovat toimittaneet tietoja kestävän kehityksen tavoitetta 4 koskeville EU-indikaattoreille, vaikkakin tiedot koskevat pelkästään formaalia opetusjärjestelmää. Jotta ketään ei jätetä -periaatetta (leave no one behind) koskevan EU:n politiikan ja instrumenttien on perustuttava aiemmalle työlle ja mitattava kasvatuksen ja koulutuksen edistymistä sen kaikissa muodoissa.

Vahvempi EU maailmannäyttämöllä

Uuden kehityspolitiikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen⁴ myötä EU sitoutui tukemaan kestävän kehityksen tavoitteiden indikaattoreiden yhdenmukaista käyttämistä tulosten mittaamiseen maatasolla. EU:n kansainvälisen kehitysyhteistyön tuloskehys⁵ sisältää indikaattorin, jolla mitataan EU:n panosta kestävän kehityksen tavoite 4:n edistämiseen kumppanimaisissa, mutta indikaattori ei vielä mittaa tavoitteen 4.7 edistämiseen tähtäävää työtä. Uusien kehittämissuunnitelmien määrittely antaa mahdollisuuden muuttaa indikaattorin kohdistumista.

Eurooppalaisen elämäntavan edistäminen

EU:n perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artikla). Tavoitteella 4.7 halutaan edistää kaikkia näitä arvoja. EU on jo seurannut myönteisiä oppimistuloksia esimerkiksi Euroopan solidaarisuusjoukot -ohjelmassa, ja tätä voitaisiin vahvistaa tulevaisuudessa.

Uutta vauhtia eurooppalaiselle demokratialle

EU toteaa, että kansalaisilla on oltava vahvempi rooli EU:n päätöksentekoprosessissa ja prioriteettien asettamisessa. Tämän ymmärtäminen on keskeisellä sijalla keskusteltaessa Euroopan tulevaisuudesta. Tämä lähestymistapa ei ole aivan uusi, sillä EU on jo panostanut kansalaisten osallistumisen seuraamiseen esimerkiksi Kansalaisten Eurooppa -ohjelmassa. Merkityksellisen osallistumisen edistäminen edellyttää, että EU sitoutuu mittaamaan, kuinka paljon kansalaisia rohkaistaan osallistumaan aktiivisesti EU:n prosesseihin. Yksi tähän sopivista indikaattoreista on koulutukseen liittyvä indikaattori 4.7.1.

³Euroopan komissio, [Kansalaisille tarkoitettu eurooppalainen digitaalisten taitojen puitekehys](#).⁴Uusi kehityspolitiikkaa koskeva eurooppalainen konsensus ”Meidän maailmamme, meidän ihmisarvomme, meidän tulevaisuutemme”, 2017.

⁵Komission yksiköiden valmisteluasiakirja: [Tarkistettu EU:n kansainvälisen kehitysyhteistyön tuloskehys](#), 2018.

Suosituksset

Jotta EU voisi toteuttaa kestävän kehityksen tavoitteet menestyksekkäästi ja edistää samalla prioriteettejaan, **Bridge 47 kehottaa kaikkia toimijoita** ryhtymään Envision 4.7 -tiekartan suositusten mukaisesti seuraaviin toimiin:

1. Tavoitteen 4.7 saavuttamiseksi on luotava yleiseurooppalainen kokonaisvaltainen strategia, joka määrittellään ja toteutetaan kaikilla tasoilla ja johon sisältyy vankka seurantakehys.
2. Nykyiset asiaan liittyvät seurantakehykset on kartoitettava Euroopan tasolla sekä kansallisella ja alueellisella tasolla ja tavoitteen 4.7 täytäntöönpanoon osallistuvia toimijoita – mukaan lukien formaalien ja non-formaalien oppimisympäristöjen toimijat – on rohkaistava käyttämään tätä kartoitusta perustana paikallisten lähestymistapojen kehittämiseen.
3. Edellä mainittuun liittyen on hyödynnettävä tulkintojen monimuotoisuutta ja muodostettava yhteisymmärrystä kestävän kehityksen tavoitteen 4.7 sisällöstä. Tämä saadaan aikaan tukemalla paikallisia ryhmittymiä, jolloin syntyy osallistava ote luotettavien indikaattoreiden ja seurantaprosessien luomiseen. Tämä työ voidaan yhdistää tulevaan Euroopan strategisen ennakkoinnin verkostoon, jotta käytäntöjen kyky vastata tulevaisuuden vaatimuksiin voidaan arvioida asianmukaisesti.
4. On varmistettava, että ryhmittymien valmiuksia mitata tavoitteen 4.7 edistymistä maailmanlaajuisen ohjeistuksen mukaisesti vahvistetaan Euroopan tasolla sekä kansallisella ja tarvittaessa alueellisella tasolla.
5. Euroopan laajuisten osaamisen viitekehysten toteuttamisen riippumaton valvonta on varmistettava alueellisella, kansallisella ja Euroopan tasolla, mukaan lukien se, että osaamisaluekehyksiin sisältyy kaikenlaisten elinikäisen oppimisen muotojen edistämisiä transformatiivisia valmiuksia.

Bridge 47 kehottaa myös EU:n jäsenvaltioita toimimaan seuraavasti:

6. On aloitettava monisosiosryhmäinen vuoropuhelu tärkeimpien formaaleissa ja non-formaaleissa oppimisympäristöissä toimivien kansallisten toimijoiden kanssa tavoitteen 4.7 mittareiden ja valvontaprosessien kehittämiseksi osallistavalla tavalla.
7. EU:n kestävän kehityksen tavoitteiden valvontamittaristojen vuosikatsausta on rikastutettava raportoimalla kansallisesta edistyksestä tavoitteen 4.7 saavuttamisessa samassa yhteydessä, jossa jäsenvaltio tiedottaa eurooppalaiselle ohjausjaksolle arvionsa rakenteellisista uudistuksista.

Bridge 47 kehottaa myös Euroopan komissiota toimimaan seuraavasti:

8. On varmistettava, että EU:n toiminnan painopisteitä palvelevat menettelytavat ja niitä vastaavat ohjelmat, mukaan luettuina monivuotisessa rahoituskehyksessä 2021–2027 kehitettävät ohjelmat, sisältävät indikaattoreita, jotka mittaavat kestävän kehityksen tavoitteen 4.7 monia ulottuvuuksia, mukaan lukien kaikki oppimisympäristöt, ei pelkkä formaali koulutus. Näiden indikaattorien on mitattava opetuksen antamisen lisäksi myös tietämystä.
9. Suositusten 2–5 pohjalta on harkittava mahdollisuuksia sisällyttää tavoitteeseen 4.7 liittyviä indikaattoreita EU:n kestävän kehityksen tavoitteen indikaattorijoukon vuosikatsaukseen.

Bridge 47 kehottaa myös Euroopan parlamenttia toimimaan seuraavasti:

10. Seurantaverkostojen toteuttamista EU:n politiikassa on seurattava ja edistettävä.

Tämän asiakirjan sisältö on yksinomaan 15 hankekumppanin vastuulla eikä sen voida millään tavalla katsoa edustavan Euroopan unionin näkemyksiä.